

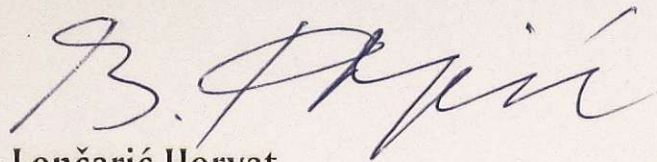

OLIVERA LONČARIĆ-HORVAT
LEO CVITANOVIĆ
IGOR GLIHA
TATJANA JOSIPOVIĆ
DRAGAN MEDVEDOVIĆ
JASNA OMEJEC
MAJA SERŠIĆ

OSNOVE PRAVA OKOLIŠA

PRAVO

10

Olivera Lončarić-Horvat

Leo Cvitanović

Igor Gliha

Tatjana Josipović

Dragan Medvedović

Jasna Omejec

Maja Seršić

OSNOVE PRAVA OKOLIŠA

Uredila

prof. dr. Olivera Lončarić-Horvat

Organizator ,

Državna uprava za zaštitu okoliša,
Pokret prijatelja prirode "Lijepa naša"

Zagreb, 1997.

PREDGOVOR

Bilo je i ranije pokušaja da se upozori na obespravljenost okoliša, bilo da je riječ o okolišu u cjelini, bilo da je riječ o pojedinim njegovim sastavnicama na nekom ograničenom prostoru. Takvih je pokušaja bilo i u Hrvatskoj, ali su na žalost prošli sasvim nezapaženo.

Svi ti pokušaji hvale su vrijedna nastojanja da se, najčešće s moralnih zasada, često s politikanskih, a tek ponekad i sa stručno-pravnih temelja upozori na nedopustiv odnos čovjeka spram okoliša u kojem je čovjek najvažnija sastavnica.

Ti pokušaji, često vapaji, dolazili su uglavnom od nevladinih udruga ili pak od dobronamjernih pojedinaca. Ova knjiga prvi je sinkronizirani nastup pravne struke sa željom da se uputi u posve novo i veoma široko pravno područje i da ukaže na neodgodivu potrebu temeljitijeg izučavanja i pravnog uređivanja odnosa u okolišu i prema okolišu.

Prvi put s općepavnog, građanskopravnog, kaznenopravnog, međunarodnopravnog i, što je posebna novina, poreznopravnog stajališta upoznaje se stručna i najšira javnost s problemom koji najizravnije i najšire određuje budućnost ove civilizacije. Svake je hvale vrijedna spoznaja da već nekoliko godina na Pravnom fakultetu u Zagrebu imamo PRAVO OKOLIŠA kao fakultativan predmet. Više sam nego uvjeren da će PRAVO OKOLIŠA kroz kratko vrijeme postati i obvezatan te jedan od najzanimljivijih i najvažnijih predmeta.

Je li okoliš oduvijek ugrožen u svom pravu ili je ta obespravljenost novijeg datuma te je li čovjek isključiv uzročnik svih nevolja koje se snašle okoliš? To je pitanje na koje valja odgovoriti realno. Okoliš je ugrožen u svom pravu od časa kada je čovjek počeo nekontrolirano raspolagati prirodnim bogatstvima, a napose posljednjih nekoliko stoljeća, od tzv. industrijske revolucije i pojave potrošačkog mentaliteta u ovom našem vremenu. Nema, prema tome, nikakve sumnje da je čovjek, taj homo sapiens, isključiv zaslužnik (krivac) za stanje u okolišu. Zbog toga je čovjek ne samo najvažnija nego i najodgovornija sastavnica okoliša.

Uvažimo li polazište da je okoliš sve što čovjek svojim osjetilima može percipirati i sve što svojim zdravim umom može dokučiti i spoznati, vrlo ćemo lako zaključiti da je na čovjeku neizmjereno velika i ni na koga drugog prenosiva moralna obveza.

Uviđajući vlastite pogreške, uviđajući kako priroda brzo kažnjava i kako se čovjek, ako nastavi napadati okoliš ovim tempom, nema čemu nadati u budućnosti, došlo se do zaključka da treba stati u obranu okoliša. Ova je knjiga upravo tome namijenjena. Problem treba na međuljudskom stajalištu, što uključuje i unutar-državne i međunarodne odnose, dobro izučiti i čvrsto urediti te svim raspoloživim mogućnostima sankcionirati odstupanja od utvrđenih normi.

Procjenjujući vrijednost ove knjige, svakako sam veoma radostan što mogu u ime Državne uprave za zaštitu okoliša zahvaliti skupini profesora i asistenata s Pravnog fakulteta u Zagrebu na njihovim autorskim priložima za ovu knjigu. Napose